

فهرست کتاب فلسفه علم برای تولید علوم...و

راهکارهای ارتقاء نظام معرفتی حوزه

- تقدیر و تقدیم 23
- معرفی نگارنده و اثر 24
- دورنمایی از کتاب 25
- سخن یکم؛ روزآمدسازی حوزه و نظام های آن 25
- سخن دوم؛ ویژگی های این اثر 31
- بخش نخست، ترسیم مبانی نظری 34
- فصل اول، کلیات و مفاهیم 35
- مقدمه 35
- واژگان کلیدی 35
- معرفت شناسی و فلسفه علم 35
- موضوع، روش و غایت فلسفه علم 37
- فوائد فلسفه علم 38
- فلسفه علم، پایانه مرکزی علوم 41
- فوائد آموزش فلسفه علم اسلامی 42
- محکّمات و باورهای دینی 44
- مفهوم علمی 45
- ویژگی های مفاهیم علمی 46
- تعامل علم ساختی، قاعده علم ساختی 47
- علم 48
- تولید علم 49
- معرفت دین 49
- علم اسلامی (معرفت دینی) 50
- علم انسانی 51
- تولید علم انسانی اسلامی 52
- فرصتها و تهدیدها 52
- فوائد و اهداف نظریه معرفت شناختی ما 53
- تبیین تعامل معرفت دین و جهان علم 53
- تبیین سازوکار رفتار علوم انسانی اسلامی 54
- ایجاد توانش آینده پژوهی و آسیب شناسی علم 54
- ایجاد خودآگاهی معرفت شناختی مدیریت علم 55

ارائه راهکار برای روزآمدسازی علوم اسلامی و حوزه 55

فصل دوم، تبیین اصول و جانمایه نظریه نگارنده 57
مقدمه 57

چیستی نظریه 57

تفاوت نظریه و فرضیه 59

انواع نظریه 60

مسئله ساده بودن نظریه 61

ویژگی های یک نظریه خوب در مورد انسان 62

نظریه خوب 62

نظریه خوب در مورد انسان 63

نقش ناعلم ها در نظریه ها 63

چکیده نظریه معرفت شناختی نگارنده 67

اصول نظریه نگارنده 68

ادوار عامه علم 68

ظرف تحقق علم 70

شرط تحقق علم 70

یکپارچگی علوم 71

شاکله ذره ای علوم 71

قاعده مند بودن تحولات معرفتی 72

شاکله کهکشانی علمی 72

حرکت علوم به سمت کلّ نگر و موتورهای محرک آن 73

ویژگی بومسازه ای رشد علم 77

احکام معرفت دین و معرفت دینی 77

راهبردهای عملیاتی برآمده از نظریه 80

ساحت تاریک و روشن در بومسازه جوامع علمی و دینی 81

رسالت فیلسوف علم 82

نظریه ما چه نیست 84

فصل سوم، در جهان علم چه گذشت؟ 90

مقدمه 90

دگرگونی علوم در غرب 90

ارزیابی روش معرفت در آن روزگار 97

دوران متأخر علم در غرب 110

سایه های سنگین ناعلم ها بر علم در غرب 115

فساد، آشفتگی و تأثیر ناعلم ها 116

انواع رویکردها در جهان اسلام 119

بخش دوم، نظریهٔ ذره‌ای-کهکشانی و زمینه‌های مطالعهٔ علم 123

فصل چهارم، ابعاد گستردهٔ علم شناسی 124

مقدمه 124

زمینه‌های کران ناپذیر بررسی‌های علم شناختی 124

تعاملات زمینه‌های علم 126

تبیین فلسفهٔ علم اسلامی 126

نظریهٔ معرفت شناختی نگارنده و جستار زمینه‌ها 128

فصل پنجم، زمینه‌های دورهٔ ذره‌ای-کهکشانی علم 129

مقدمه 129

علل ورود به دورهٔ ذره‌ای-کهکشانی علم 131

جایگاه دورهٔ ذره‌ای-کهکشانی 132

بدیهیات، ذرات علوم اند 133

ذره‌سان بودن علوم و پناهنده شدن به ریاضیات و منطق 135

بازشناسی معرفت 136

مهم‌ترین مخاطرات مسئلهٔ معرفت 138

محدودیت افزار و قوای ادراکی 138

ژرفای هستی 139

مشکلات عارضی 140

مفاهیم کلیدی در تبیین دورهٔ ذره‌ای-کهکشانی 141

مفهوم عرفی، مفهوم علمی 141

ذرات معرفتی 142

تعامل علم‌ساختی 142

سپهر معرفت 142

آورده و فرآورده 143

نسخه 145

فصل ششم، واری تعاملات علم ساختی در مفاهیم علمی 147

مقدمه 147

مفاهیم بنیادین و ذره‌ای در علم 147

تبیین وجه ذره‌ای بودن علم 147

نقش بدیهیات در فهم بشری و کاخ علوم 148

مدیریت ادراک و تولید روش برای علوم 149

منطق اکتشاف روشها 151

اکتشاف روشهای نخستین 151

پادشاهی ذرات معرفتی در اعتباربخشی ادراکات 156

داستان کلی جریان معرفت 157

- تولید روش‌های عقلانی 158
- تدابیر عقلانی 159
- عقلانیت به مثابه یک طیف 161
- کالبد فراکتالی علم 162
- فراکتال چیست؟ 162
- فراکتالی بودن فرآورده‌های ادراکی و علمی 164
- فراکتالی بودن دستگاه ادراکی 165
- فراکتالی بودن جریان کلی علم 166
- تشریح تعامل علم ساختی ذرات معرفتی 168
- مؤلفه‌های تعاملات علم ساختی 168
- جنبه‌های جانبی پیوسته و ناپیوسته باورها 169
- مرور مسئله، با توجه به مفاهیم علمی رایج 170
- تبلور باور و توجیه 172
- فرآوری مرکبات معرفتی، مفاهیم علمی، به مثابه ذره 175
- تمایل به شهودی سازی 178
- هنجار تعاملات علم ساختی 179
- مرور و جمع‌بندی 182
- بخش سوم، کاوش انواع تحولات معرفت 187
- فصل هفتم، انواع تحول فهم 188
- مقدمه 188
- دو ساحت بررسی تحول فهم 188
- ساحت ماکروسکپی 189
- تحلیل میکروسکپی 190
- نکات مهم در درک تحولات معرفتی 191
- سیاهه انواع تحول مفاهیم علمی به حسب استقراء 192
- نوع اول، تحول به نقیض 193
- تحول به نقیض ماکروسکپی 194
- تحول به نقیض میکروسکپی 196
- تبیین مرز دانش 200
- حوزه‌های امکان و امتناع تحول به نقیض 202
- نوع دوم، تحول تأییدی 208
- نوع سوم، تحول تضعیفی 208
- نوع چهارم، تحول افزایشی 208
- نوع پنجم، تحول پیرایشی 209
- نوع ششم، تحول بالجغرافیا 210

- نوع هفتم، تحوّل همسانی 211
- نوع هشتم، تحوّل ناهمسانی 211
- نوع نهم، تحوّل بالمنظر 212
- نوع دهم، تحوّل بالتّفصیل 212
- نوع یازدهم، تحوّل فروکاستی 212
- نوع دوازدهم، خروج از ناخودآگاه به خودآگاه 213
- تحوّل سیزدهم، تحوّل تعدیلی 214
- تحوّل چهاردهم، تحوّل انگاره یا پارادایم 214
- تحوّل پانزدهم، تحوّل بصیرتی 215
- تحوّل بصیرتی و ادوار علم 216
- درهم تنیدگی تحوّلات معرفتی 217
- فوائد تحوّل‌شناسی معرفت 218
- کمک به آسیب‌شناسی علم 218
- توان پیش‌بینی و آینده‌پژوهی 219
- مدیریت علم 221
- مدیریت علم، شمشیر دولبه 222
- کمک به فرآیند نوفهمی و تولید علم 223
- کمک به خلاقیت و ایده‌پردازی 223
- حدود تحوّل در معرفت دین و دینی 224
- سخت‌زایی در جوامع ایدیولوژیک 225
- سخت‌زایی علمگرا 225
- سخت‌زایی ناعلمگرا 226
- پارادوکس سخت‌زایی 228
- پارادوکس چُدنّی و رفتار معکوسِ نسلی 228
- سخت‌زایی و فسادزایی 229
- کارکرد معرفت‌شناختی دانشسرا 229
- بخش چهارم؛ طلوع معارف اسلامی در کهکشان معرفت و تعاملات علم‌ساختی آن 233
- فصل هشتم، طلوع نور معارف اسلام در سپهر معرفت 234
- مقدمه 234
- طلوع نور وحی در کهکشان معرفت بشری 236
- فیلسوف علم و معارف و حیانی 237
- فلسفه علم اسلامی 237
- الزامات توفیق فیلسوف علم مؤمن 238
- نظریه ما و تبیین قلمرو معارف قرآن 238
- امکان دیدگاه حدّاکثری در نظریه ما 240

- ذهن اندازی ها و خطاهای شایع در تفسیر علم اسلامی 243
- چیستی ذهن اندازی 243
- عوامل ذهن اندازی 245
- بررسی ارتکازات ذهن 246
- رهایی از ذهن اندازی ها در مورد تولید علم انسانی اسلامی 249
- ذهن اندازی اول 249
- ذهن اندازی دوم 250
- ذهن اندازی سوم 251
- ذهن اندازی چهارم 252
- ذهن اندازی پنجم 254
- ذهن اندازی ششم 256
- ذهن اندازی هفتم 258
- ثبات محکّمات معرفت دینی 259
- تحول پذیری علم و نسبیت معرفت 259
- صیوررت خودکار علم 260
- نقش معارف اسلامی در علوم انسانی 260
- نقش مؤلّد تصدیقات ثابت طلایی 260
- محکّمات معرفت دین 261
- استقلال معرفت دین از طبیعیّات 262
- نقش ساختگستر 262
- نقش منبع گستر 262
- نقش مکتب ساختی و غایت ساختی 263
- نقش واگردان کننده و اصلاحگر 264
- نقش پیکربندی 265
- تقسیم بندی علوم 267
- تقسیم بندی علوم در ادوار مختلف علم 268
- طبقه بندی علوم 271
- کارکرد نظریّه معرفتی و اوضاع نابسامان در تقسیم بندی علوم 272
- مرور و جمع بندی این بحث 272
- نقش حیاتبخش 273
- زمینه های نوین گفتگوی علمی 273
- سپهر معرفت و حسّ مشترک جهانی 275
- رسانه شناسی گفتگوی سپهری 276
- چیستی گفتگو و گفتمان 277
- گفتگوی خوب 278
- گفتمان خوب 280
3. رسانه خوب 280

- انواع نسخه در نظریهٔ ما 281
- مصائب گفتگویی و گفتمانی نسخه‌های علوم تجربی، عقلی، کشفی و تعبّدی 285
- غیبت فلسفهٔ علم و فقدان نظریهٔ معرفت‌شناختی در یک بومسازۀ معرفتی 286
- مصائب زبانی 286
- مصائب کژکارکردهای صنفی و اُنس گرفتن به آن 288
- مصائب روشی، افراط و تفریط در قیاسگرایی و استقرارگرایی 289
- تبیین قداست دین و معرفت دینی 290
- تقدیس دین در مقام تعریف 291
- تقدیس معرفت دین در مقام تحقّق 292
- مصائب پارادایمها و الگوواره‌های ناهنجار 294
- مصائب علم در عصر غیبت امام مهدی (عج) 294
- سیمایی چون فرانکشتاین 295
- بررسی انواع تعاملات علم‌ساختی درحوزهٔ معرفت دین 296
- تعاملات علم‌ساختی بین معرفت دینی و تدبیر امت اسلامی 296
- تعاملات موضوع شناختی در علوم اسلامی 298
- تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری 302
- تعامل عقل، فراعقل و تعبّد 303
- فراعقل‌های بی‌سند 306
2. چالش‌های گفتگوی ادیان و مذاهب 307
- نکات مهمّ در تعامل فراعقل و سایر حوزه‌ها 308
- تعامل و چیستی ادراکات حدسی، الهامی و شهودی 309
- نکات مهمّ و مخاطرات ادراکات قلبی 312
- تعامل شهود و نوفهمی در مرز دانش 314
- تعاملات قوای ادراکی در تولید علم 317
- قوای ادراکی باطنی 317
- قوای باطنی منفصل 319
- عملکرد قوای ادراکی 319
- تعامل مفهوم عرفی و علمی 325
- مفاهیم عرفی مطلق 325
- مفاهیم عرفی نسبی 326
- فصل نهم، بررسی رفتار پارادایم‌ها 327
- چیستی و کارکرد پارادایم 327
- مفهوم عام پارادایم در نظریهٔ نگارنده 328
- عمومیت فردی و اجتماعی 328
- عمومیت به لحاظ منشاء و جوهرهٔ داوری 330
3. عمومیت، نسبت به داوری قطعی و ترجیحی 330

- عمومیّت منطقی و احساسی 331
- عمومیّت ناوبری ماکرو و میکرو 333
- پارادایم‌های نشکفته 334
- پارادوکس پارادایم‌ها 335
- چرایی تولّد پارادایم‌های علمی 336
- ساختار و دینامیسم سازه‌های علم 336
- بُنگاه عصب - ادراکی 338
- بُنگاه نهادی علم 339
- چرایی تحوّل پارادایم‌های علمی 340
- بررسی پایه‌ها و مایه‌های یک پارادایم 340
- مصائب مقبولیّت 341
- کفایت عملکرد پارادایمی 342
- کفایت تبیینی و حقّانیّت 343
- چیستی تحوّل انگاره 344
- رفتار صحیح با علم و تحولات ناعلم گرایانه 346
- فصل دهم، دورهٔ مدینه‌ای علم 348
- مقدّمه 348
- توصیف زمینه‌ها و ارکان تحوّل معرفت در عصر مدینه‌ای 349
- وضعیت جهان پس از ظهور امام 352
- بخش پنجم راهکارهای ارتقاء حوزه 358
- فصل یازدهم، مرور پیش‌نیازهای نظری 359
- مقدّمه 359
- رسالت حوزه 360
- نظام‌های حوزه 360
- علم انسانی و اسلامی 360
- جایگاه نظریّه نگارنده در ترسیم راهکارها 361
- اصول جاودانهٔ حاکم بر حوزه 363
- تبیین این اصول 363
- فصل دوازدهم تبیین نظام معرفتی خوب و توصیه برای آن 368
- مقدّمه 368
- بازگشایی ابعاد نظام معرفتی 368
- تصورات نادرست در نسبت علوم با معرفت دین 371
- مؤلفه‌های یک نظام معرفتی خوب 373
- بیمها و نویدهای گفتگوی سپهری 376

- تعامل علمی 376
- عنصر زمان، سرعت و رقابت در پیشرفت بومسازۀ علم 376
- عنصر شتاب و دیالوگهای چندمنبعی در علوم اسلامی 377
- فناوری ارتباطاتی و تعاملات علمساختی پیش رو 380
- فیلسوف علم، عالم دین و دنیای ارتباطات 381
- آینده پژوهی علم 382
- آینده پژوهی علم در نظام معرفتی 383
- نظام معرفتی معرفت‌اندیش، نظام معرفتی دفاع‌اندیش 385
- کشف مؤلفه‌های هشتاد- بیست در تحول 386
- نظام معرفتی تمدن‌ساز، مطالبات معرفت‌شناختی یک تمدن 386
- چیستی فرهنگ و تمدن از نگاه معرفت‌شناختی 387
- ویژگیهای تمدن 388
- تمدن‌ها، در چالش ثبات و تحول هستند 389
- تمدن‌ها، همه چیزخواه اند 389
- تمدن‌ها، حق به جانب اند 390
- مخاطرات تمدن‌سازی و دغدغه‌های فیلسوف علم 391
- شاخص‌های یک تمدن خوب 392
- مؤلفه تحول در رفتار جهان عین 394
- حوزه، حکومت و احیای تمدن اسلامی 395
- معرفت‌شناسی ولایت فقیه حکومتی 398
- تعامل و همگداهتی برون علمی و کهکشانی 400
- همگدازی روبنایی و زیربنایی در همه علوم انسانی 402
- وابستگی علوم تمدن‌ساز و استكمال معرفت 403
- مرور وضعیّت کنونی و آینده علوم اسلامی در دنیای جدید 410
- واکنش‌های معرفتی در برابر مسئله علوم انسانی اسلامی 410
- جمع‌بندی این بحث و نتیجه‌گیری از آن 413
- کارکرد رسانه‌ها در تعامل با نظام معرفتی جامع 415
- کارکرد معرفت‌ساز 416
- نقش تصمیم‌ساز 416
- حکومت، معرفت و رسانه‌ها 417
- پویایی دانش بدنه مدیریت و حاکمیت 418
- تعریف «فرسودگی دانش» 419
- حوزه مباحثه و گفتگوی درون بومسازهای 421
- حوزه گفتگو و مباحثه فرابومسازهای 421
- حوزه نو فهمی علمی و خلاقیت 422
- مطالعه پدیده‌ها بر ساختار 422
- مخاطرات ایجاد یک نظام معرفتی خوب در حوزه 423

- مخاطرهٔ یکم 424
- مخاطرهٔ دوم 424
- مخاطرهٔ سوم 424
- مخاطرهٔ چهارم 425
- فضای آموزشی و پژوهشی خوب برای نظام معرفتی خوب 425
- تحلیل کارکردشناختی و زیبایی شناختی 426
- ارزیابی کمالات و معایب نظام معرفتی حوزه 427
- وجوه کمال 427
- منبعیت قرآن و سنت 428
- هدف و رسالت 428
- پویایی ذاتی علوم حوزوی 428
2. وجوه نقص 428
- غیبت اکثر علوم انسانی اسلامی 429
- تورّم علوم نظری و فقر علوم کاربردی و انضمامی 430
- پیکربندی ناروزآمد 431
- ساختار خوب، نظام معرفتی خوب 433
- برای هر علم، یک کنگره 433
- فهرست پیشنهادی کنگره های حوزه 438
- نظام معرفت و مدارج علمی در حوزه 439
- نظام معرفت و متون درسی حوزه 440
- فصل سیزدهم، نظام آموزشی و تربیتی خوب 442
- مقدمه 442
- نظام گزینش و انگیزش خوب 442
- نظام گزینش خوب 442
- گزینشگری، یک هنر است 445
- نظام انگیزش خوب 446
- راهبردهای و مؤلفه های یک نظام آموزشی خوب 449
- آموزش آداب ظاهریّه و مهارت ها 451
- مقطع بندی در نظام آموزشی 452
- دورهٔ اول: مقدماتی 452
- دورهٔ دوم: علم استنباط و استدلال 453
- علم استنباط و استدلال مقدماتی 453
- علم استنباط و استدلال گرایشی 453
- علم استنباط و استدلالی تخصصی 453
- دورهٔ سوم: احراز اجتهاد 454
- گونه های اسلامیّت علوم انسانی 454

- آموزش‌های عمومی و جانبی 455
- دوره آموزش نظامی 455
- برنامه ورزش و تفریح 456
- زبان آموزی 456
- آشنایی همگانی با فلسفه علم 457
- آشنایی همگانی با نگرش جامعه شناختی و ارتباطاتی 457
- آشنایی همگانی با جهان علم 458
- تخصص در دانش و مهارت مدیریت مسجد 458
- پیشنهادهای تکمیلی در مورد آموزش 462
- فصل چهاردهم، نظام مالی - معیشتی مناسب 465
- مقدمه 465
- مخاطره عدم وابستگی و رسالت‌گزاری خوب 465
- مخاطره معیشت 465
- مخاطره کفایت نظام مالی 466
- شهریه اندک 466
- وجوهات شرعی و موقوفات 467
- معیشت و کار 467
- تعاونی‌های کار و مصرف درون حوزه 468
- مدیریت نگرش‌ها در فرآیند ارتقاءبخشی حوزه 469
- فصل پانزدهم، ترسیم نظام گفتگویی حوزه با جهان پیرامون 470
- مقدمه 470
- مهمترین بخش مفقود حوزه 471
- زمینه‌های ابتلا به بیماری سخت زایی 473
- ارمغان دنیای جدید جهانی برای بوم‌سازة اسلامی 475
- مراد از دنیای جدید 475
- شرح حال دنیای جدید 475
- وضعیت کلی علوم در دنیای جدید 475
2. وضعیت کلی حال و آتی معرفت دین و دینی 476
- مسئله نوفهمی و روشنفکری دینی 478
- تجرب و روشنفکرآبی 482
- احکام معرفت شناختی برچسب‌ها در سپهر معرفت 483
- منفعت‌ها و رویکردها 484
- اوصاف پیمایش امروزین علم 485
- محصولات و فرایندهای شایع در سپهر معرفت 487
- شیوه نامه حضور در کهکشان علوم 488

489	شیوهنامه گفتگوی ادیان و مذاهب جهانی
	توصیه هایی برای گفتگوی جهانی 489
	قاعده مندی گفتگوهای تخصصی 489
	مسئله زبان شناسی 490
490	شیوه پیشنهادی برای زبانآموزی در حوزه
	نهضت ترجمه 491
	ساخت فرودگاه بین المللی در قم 491
	تأسیس شبکه های رسانهای جهانی 492
492	ملاحظات مهم در این عرصه گفتگوی جهانی
	1. پرهیز از التقاط و وادادگی 492
	نقش ناوبرانه و ترتیب و ترتب مباحثات 494
	توجه به حدود معرفت دین و دینی 495
	معایب علوم انسانی موجود 495
	معنای بومی سازی 495
	اهداف حوزه در گفتگوی علمی جهانی 496
	نگرانی ها و مخاطرات رسانهای 497
498	مخاطره اندیشه پرانی و افزایش سوء فهم
500	جمع بندی، توصیف و توصیه برای وضعیّت کنونی حوزه
	Particle and galaxy-like theory 504
	فهرست منابع 509
	منابع فارسی 509
	منابع انگلیسی 513